

Vantaan kaupungin esitys valtiovarainministeriölle kuntarajan siirtoa koskevan aloitteen hylkäämiseksi

VD/10533/00.01.02.02/2021

TeA/HW/TLA/MSI/KNU/JT

Esitetään, että annetaan valtiovarainministeriölle esitys kuntarajan siirrosta tehdyn aloitteen hylkäämiseksi. Aloitteessa on esitetty kuntarajan siirtoa Vantaan Länsisalmessa siten, että Palomäen tila TN:o 92–410-11-1 siirtyisi Vantaan kaupungista Helsingin kaupunkiin. Vantaan ja Helsingin kaupunginvaltuustot ovat antaneet siirtoesityksestä lausuntonsa, joiden mukaan kuntarajan siirto aloitteessa esitetyllä tavalla olisi epätarkoituksenmukainen ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta ongelmallinen.

Taustaa

Vantaan kaupunki on saanut 6.10.2021 päivätyn Vantaan ja Helsingin kaupunginhallituksille osoitetun Timo Färmin kuolinpesän hakemuksen kuntarajan siirtämiseksi. Hakemuksessa esitetään Vantaan Länsisalmessa sijaitsevan tilan Palomäki RN:o 92–410–11–1 siirtämistä Vantaan kaupungista Helsingin kaupunkiin liitteiden mukaisesti.

Kyseinen tila on pinta-alaltaan noin 31 hehtaaria ja sijaitsee Länsisalmen kylän itäpuolella Sotungintien molemmin puolin. Tilan alueella on sekä metsää että peltoa ja siihen kuuluu kaksi asuinkiinteistöä. Alueella ei ole asemakaavaa eikä sen laatiminen ole vireillä. Voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 alue on määritelty retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR), maatalousalueeksi (MT) ja eteläosassa on myös luonnonsuojelualue (SL). Länsisalmi ei kuulu uuden kaupunginvaltuuston hyväksymän yleiskaavan 2020 alueeseen.

Alue sisältyi aiemmin laadittuun kuntien yhteiseen Östersundomin yleiskaavaan, jonka hyväksymispäätös kumoutui. Helsinki on käynnistänyt 2022 omalla alueellaan Östersundomin osayleiskaavan laadinnan. Vantaan puoleisille alueille on kaavoitusohjelmassa mukana Länsisalmen osayleiskaava, joka on tarkoitus käynnistää 2023. Yleiskaavoitusta alueella ohjaa Östersundomin alueen maakuntakaava, jossa kyseisen tilan alue on virkistysaluetta.

Aloitteen käsittely

Kuntarakennelain 11 § 2. momentin mukaan kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Kuntarakennelain mukaan Vantaan on toimitettava esitys sekä Helsingin ja Vantaan lausunnot ministeriölle kuuden kuukauden kuluessa esityksen vastaanottamisesta.

Vantaan kaupunginvaltuusto on antanut kuntarajan siirtoaloitteesta lausunnon päätöksellään 28.3.2022 § 12. Lausunnossaan valtuusto suhtautuu aloitteeseen kuntarajan siirtämisestä kielteisesti. Vantaan kaupungin näkemys on, että esitetty kuntarajan muutos rajaisi Länsisalmen Vantaan puoleisen alueen hankalan muotoiseksi ja heikentäisi Vantaan mahdollisuuksia kehittää aluetta tulevaisuudessa. Kaupungilla on suunnitteilla alueen kehitysmahdollisuuksien kartoittaminen osayleiskaavaprosessilla vuodesta 2023 eteenpäin pitkään vireillä olleen Vantaan, Helsingin ja Sipoon yhteisen Östersundomin yleiskaavahankkeen kariuduttua. Vantaan kaupunki tekee alueen suunnittelussa tiivistä yhteistyötä Helsingin kaupungin kanssa, koska pääkaupunkiseudulla uuden kasvusuunnan suunnittelu

rakenteellisesti ja toiminnallisesti toimivaksi kokonaisuudeksi edellyttää joka tapauksessa seudullista yhteistyötä.

Vantaan kaupunginhallitus on pyytänyt Helsingin kaupunginvaltuustolta lausuntoa asiassa päätöksellään 31.1.2022 § 17.

Helsingin kaupunginvaltuusto on antanut asiassa lausuntonsa päätöksellään 13.4.2022 § 6. Lausunnon mukaan Helsingin kaupunki ei pidä kuntarajan siirtämistä tarkoituksenmukaisena. Voimassa olevan maakuntakaavan viheraluemerkintä ei lähtökohtaisesti mahdollista alueelle lisärakentamista. Kuntarajan muutos tekisi kunnan rajaan yksittäisen kiilan ja rajaisi sen epätarkoituksenmukaisesti. Työssäkäyntialueena ja yksityisten palvelujen osalta pääkaupunkiseutu on yhtenäinen eikä kuntarajoilla ole käytännössä merkitystä.

Kuntarakennelain 2 §:ssä määritellään kuntajaon kehittämisen tavoitteeksi elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Edelleen kuntajaon kehittämisen tavoitteena on toiminnallinen kokonaisuus, jolla on riittävät edellytykset vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta. Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajaon muuttamisen edellytyksenä tulee olla 2 §:ssä mainittujen tavoitteiden edistäminen sekä parantaa

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Vantaan ja Helsingin kaupunginvaltuustot ovat lausunnoissaan yksimielisiä siitä, että edellä kuvatut tavoitteet eivät täyty vireillä olevassa siirtoesityksessä. Erityisesti yhdyskuntarakenteen toimivuuden kannalta esitetty siirto olisi haitallinen. Toiminnallisen kokonaisuuden ja palvelurakenteen kannalta kuntarajan siirrolla ei olisi juuri merkitystä, koska pääkaupunkiseudun työssäkäyntialue on joka tapauksessa seudullinen eikä siis riippuvainen kuntarajoista. Pitkällä aikavälillä on kuitenkin mahdollista, että siirto heikentäisi Vantaan edellytyksiä kehittää kaupunkirakennettaan ja palvelutuotantoa, koska esitetty muutos pienentäisi Länsisalmen käynnistyvän osayleiskaavatyön suunnittelualueetta. Näistä syistä esitetään, että valtiovarainministeriö hylkää kuntarajan siirtämisestä tehdyn aloitteen.

Kaupunginhallitus 25.4.2022 § 21

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää valtiovarainministeriölle, että se hylkää Timo Färmin kuolinpesän tekemän kuntarajan siirtoaloitteen esittelyosassa ja liitteissä esitetyn perustein.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa.

Liitteet:

- Päätösote: Vantaan kaupungin lausunto kuntalaisen esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Länsisalmessa
- Päätösote: Helsingin kaupungin lausunto kuntalaisen esityksestä kuntarajan siirtämiseksi Länsisalmessa
- Hakemus kuntarajan siirtämiseksi, Timo Färmin kuolinpesä, henkilötiedot peitetty
- Hakemus kuntarajan siirtämiseksi / kartta

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 0403360159, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi